

SAME 2026

MUNDUA SUTAN DAGO ETA HEZKUNTZA EZ DA ETETEN!

Jendearen bizitza erdi-erditik jotzen duten krisi, larrialdi eta gatazketan, **ikasteko eskubidea** urratzen da behin eta berriz. Halakoetan, izan ere, azpiegiturak suntsitzen dira, ez da behar adina irakaslerik izaten, zerbitzuak eten egiten dira eta, ondorioz, eskolak behartuak daude ixtera eta ez da izaten aurrera jarraitzeko aukera handirik¹. **Eskola bat ixten denean, klase huts bat baino gehiago galtzen da, haurren geroa eta babesa galtzen baitira.** Hezkuntza ez da bigarren mailako zerbitzua, giza erantzunaren **funsezko** osagaia baizik. Hezkuntzak jendea salbatu eta babesten du².

- Kalkuluen arabera, 2025ean, krisien eraginpean dauden 234 milioi hurrek eta gaztek gutxienez behar dute premiazko laguntza kalitatezko hezkuntza eskuratzeko.
- Eskolatik **kanpo** dagoen eskola-biztanleriaren erdia inguru krisiak jotako herrialdeetan bizi da. Horrela, **bost herrialdek bakarrik** (Sudan, Afganistan, Etiopia, Kongoko Errepublika Demokratikoa eta Pakistan) kasu horien ia **erdiak** biltzen dituzte³. [Gatazka-eskualdeetan bizi diren neskatok mutikok baino 2,5 probabilitate handiagoa dute eskolara ez joateko.](#)
- Munduko haurren ia erdiak (1.000 milioi) muturreko arrisku handia duten 33 herrialdetan bizi dira, klima-aldaketaren inpaktuen ondorioz⁴.

Gauzak horrela, COVID-19aren pandemian ikusi genuen bezala, **Informazioaren eta Komunikazioaren Teknologia (IKT)** irtenbideak eskaintzen dituzte hezkuntza ez eteteko. Dena dela, begi-bistakoa da teknologia berez ez dituela konpontzen, ez desbedinkeriak, ez pobrezia, ezta azpiegiturretan dauden hutsuneak ere.

- **Pakistanen**, Gobernuak **digitalizazioa eta ikaskuntza eredu multimodalak** bultzatu ditu, pobrezia eta uholdeen aurrean hezkuntzarako eskubidea bermatzen saiatzeko. Baina, azpiegitura fisikorik eza eta konektibitate eza oztupo gaindiezinak dira oraindik ere⁵.
- **Ukrainian**, **Ikaskuntza Digitaleko Ikastegiei** eta plataforma nazionalak esker, milioika ikaslek jarraitu dute ikasten gerra hotsen erdian. Dena dela, energia mozketak etengabeak traba dira ikaskuntzarako⁶.

- **Libanon**, gobernuak irtenbide digitalak bultzatu baditu ere hezkuntza krisi garaian ez eteteko, familia gehienek ezin dute ordaindu, ez oinarrizko konexioa, ez irtenbide haietan sartzeko behar den elektrizitatea⁷.

Tresna bat baino gehiago: hezkuntza digitalerako eskubidea

Irakaskuntza, ikaskuntza eta ebaluazioa egiten laguntzeko tresnak, teknologiak eta edukiak erabiltzeari esaten zaio hezkuntza digitala. Sorta zabala da: online ikastaroak, ikaskuntza-plataforma elkarreragileak, ikasgela birtualak eta hezkuntza-aplikazioak⁸.

Ukaezina da hezkuntza digitalak duen ahalmena: hezkuntza-eredu konbentzionala baino jende gehiagorengana iristen baita kostu txikiagoan. **Arrakala digitalek**, ordea, hezkuntza digitalaren eragina baldintzatzen dute, eta ez bakarrik sarbideari dagokionez, teknologiaren desberdinkeriazko erabilera eta aprobetxamenduaren ondorio baitira. Horren ondorioz, hezkuntza digital eraginkorra ezarriko bada, inbertsioak egin beharko dira azpiegituran, baina batez ere irakasleen prestakuntzan eta kalitatezko edukietan, egiazko **alfabetatze digital kritikoa** susta dezaten.

Bestalde, gaur egungo aurrerapen teknologikoen atzean dagoen **gero eta botere korporatibo handiagoa** ikusirik⁹, hezkuntza digitalak ez lituzke familiendako kostuak handitu behar, ezta pribatizazioa ere¹⁰. Hori dela eta, Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainaren iritziz, Estatuak kode irekiko plataformak eta hezkuntza-baliabide irekiak lehenetsi beharko lituzke. Horrek finantza-jasangarritasuna, sistemaren independentzia eta **burujabetza digitalaren indartzea** bermatzen ditu.

Arrakala digitalez ari garenean, hiruz ari gara:

Sarbidea: Gizakien laurden batek deskonektaturik jarraitzen du, interneten edo gailuetan sarbiderik ez duelako, diru-sarreretan, generoan, adinean, hezkuntzan eta kokalekuetan diren desberdinkerien erakusgarri, horiek konektibitatearen sarbidea eta kalitatea baldintzatzen baitituzte¹¹.

Erabilera eta aprobetxamendua: Gaitasun digitalik ez izatea da oztopo nagusia konektibitateak onurak ekar ditzan. Onurak neurtzea zaila bada ere, zuzeneko lotura dago: hau da, **hezkuntza-maila zenbat eta hobeagoa izan, hainbat eta handiagoa da jendeak gaitasun digitalean eskuratzen duen maila**¹².

Generoa: Garapen-bidean diren herrialdeetako emakumeen % 29k bakarrik dauka sarbidea sarean. Gizonen artean, aldiz, % 41ek¹³. Diru-sarrera apaleko herrialdeetan, neskato eta 15-24 urteko nesken artean, 10etik 9 deskonektatuak daude. Mutiko eta mutilen artean, aldiz, 10etik 7¹⁴.

Larrialdietan, hezkuntza digitala funtsezko lanabesa da ikasleek hezkuntza eskuratzen eta jasotzen jarrai dezaten, baina **ez da sakondu behar arrakala digitaletan eta aurrez dauden desberdinkerietan**. Larrialdietan, ikuspegi eraginkorrenak **ikaskuntza-eredu multimodalak** dira, teknologia analogikoko soluzioekin batera (hau da, irratia eta telebista), beste kanal digital batzuk erabiltzen direlako, eta horrek sarbidea bermatzen du, baita familien baliabideak oso mugatuak direnean ere.

Dena dela, **ezein ereduk eta teknologiak ez du arrakastarik izango, testuingurura egokitzen ez bada eta laguntza pedagogikoa eta berariazko prestakuntza ematen ez baditu**, irakasleek eta familiek estresik eta konfiantza faltarik izan ez dezaten. Era berean, teknologia hezkuntzan erabiltzeak laguntza gehigarria izan behar du: ezin izango du inoiz ordeztu, ez pedagogia lana, ez eskolaren funtzio soziala.

Azkenik, hezkuntza digitalak eta hezkuntza konbentzionalak, bi-biek, ingurune seguru eta babeslea eman behar dute, haurren eskubideak sarean bermatzeko, eta krisietan berez izaten diren zaurgarritasunak ingurune digitaletara ez eramateko, **Nazio Batuen 25. Ohar Orokorrekin** bat.

Katebegi erabakigarria: finantzazioa, hezkuntza ez eteteko

Hezkuntzaren finantzazioa, gehienbat, Estatuko aurrekontuetatik dator eta, ehuneko txikietan, Garapenerako Laguntza Ofizialetik. Estatu ahul eta zorpetuetan, dena den, Garapenerako Laguntza Ofiziala ehuneko nabarmena da: adibidez, **Afrika Erdiko Errepublikan**, kalkuluen arabera, **hezkuntzako aurrekontuaren % 80 kanpoaldeko laguntzatik dator**¹⁵.

Hezkuntza erabakigarria eta funtsezkoa bada ere giza garapenerako, **herrialdeen % 70ek beren hezkuntza-aurrekontuak murriztu dituzte** 2015az geroztik, eta herena baino gehiago ez da iristen nazioarteko inbertsio helmugetara (BPGaren % 4-% 6)¹⁶. Desinbertsio nazional horri gehitu behar zaizkie Garapenerako Laguntza Ofizialean izaniko murrizketa nabarmenak¹⁷. Kalkuluen arabera, 2026an % 24 eroriko da hezkuntzarako laguntza, **6 milioi haur baino gehiago utzita eskolatik kanpo**; hau da, Alemaniako eta Italiako lehen hezkuntzako ikasgela guztiak eskolatik kanpo uztea bezalakoa da¹⁸.

Egoera horrek are gehiago ahultzen du Larrialdi Hezkuntza. Izan ere, **giza laguntzarako funtsen % 3 baino gutxiago** jasotzen du¹⁹, gaur egungo krisiak pairatzen dituzten haur eta gazteen beharrei erantzuteko.

Beste gauza batek ere areagotzen du desinbertsioa hezkuntzan, hots, zorrarendako zerbitzuak. Izan ere, Hegoalde Globalean, Estatuak zorrak itoak daude hezkuntzari eusteko²⁰. Horrela, diru-sarrera apaleko eta ertain-apaleko herrialdeetan, **zorrarendako zerbitzua hezkuntza-aurrekontua baino hiru aldiz handiagoa da ia**²¹. Laburbilduz, aurrekontuetan eta laguntzetan diren murrizketek eta tarte fiskalik ez izateak larriki baldintzatzen dute bai hezkuntzarako eskubidea bermatzea, bai 4. GJHren betekizuna.

Horrenbestez, premiazkoa da Estatuak konpromisoa har dezatela **hezkuntzari finantzazio aurreikusgarria, nahikoa eta jasagarria** emateko, eta kanpo zorraren barkamenean eta bidezko fiskalitate globalean aurrera egiteko²². Inoiz baino gehiago, **hezkuntzak estatuen eta emaileen lehentasunen erdigunera itzuli beharra dauka**.

Gure eskariak: Konpromisoak, Hezkuntza ez eteteko

Hezkuntzarako eskubidea krisiak gertatu aurretik, bitartean eta ondotik bermatzeko, hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainak honakoa eskatzen die Espainiako Gobernuari, ordezkari politikoei eta estatuko zein autonomietako administrazio publikoari:

Finantza baliabide jasagarriak, ekitatiboak eta bidezkoak mobilizatzea, eta Larrialdi Hezkuntza bermatzeko aliantza estrategikoak indartzea:

- a. **Errenta Nazional Gordinaren % 0,7 betetzea Garapenerako Laguntza Ofizialerako**, eta % 20 hezkuntzara eta giza ekintzen % 10 larrialdi hezkuntzara bideratzea.
- b. **Lankidetzaren deszentralizatuaren aurrekontua handitzea**, haren egungo batez besteko autonomikoa ez baita % 0,12tik gorakoa.
- c. **Funtsen % 30 tokiko erakundeetara iritsiko dela bermatzea**, bereziki emakume eta gazte arlokoetara, laguntzaren deskolonizazioan aurrera eginez.
- d. **Urte anitzeko ekarpenak handitzea Global Partnership for Educationi erakundeari**, eta beste funts batzuei ekarpenak egiten hastea, hala nola *La Educación No Puede Esperar* (ECW) erakundeari.
- e. **NBEk Zorrari eta Fiskalitateari buruzko Konbentzio bat egin dezala babestea**, Hegoalde Globalean tarte fiskal handiagoa izan dezaten.
- f. **Aliantzak indartzea funtsezko eragileekin**, hala nola Larrialdi Hezkuntzarako Agentzien arteko Sarearekin (INEE), CMerekin eta Hezkuntza Erasoetatik Babesteko Koalizio Globalarekin (GCPEA).

Honako hau eskatzen dugu, eskolak babes eta erresilientzia aterpeak izango direla bermatzeko:

- a. **Eskola Seguruen Adierazpena eta Eskola Segurtasuneko Esparru Integrala** gauzatzea, ikastetxeak eraso eta erabilera militarretatik babestuko direla bermatze aldera; erresilienteak izan daitezen klima-aldaketaren aurrean eta prestatuak egon daitezen edozein testuingurutan ikaskuntzaren jarraipena ziurtatzeko.
- b. **Kontingentziarako eta eskola jarraipenerako planak ezartzea**, Larrialdi Hezkuntzarako Agentzien arteko Sarearen (INEE) **Gutxieneko Arauetan** oinarrituak.
- c. **Krisirako berariazko irakaskuntza-prestakuntzan inbertitzea**, komunitateak prestatuz gatazkak, hondamendi-arriskuak eta bake-kultura kudeatzeko.

Honakoa egin behar da hezkuntza digitala eta eskubide digitalak bermatzeko, bereziki larrialdietan:

- a. **Internetarako sarbidea giza eskubidetzat aitortzea**, sarbidea unibertsala, doakoa eta kalitatezkoa izan dadila bermatuz, ikasle eta irakasleentzako gailuak ziurtatuz.
- b. Testuingurura egokitutako **eredu multimodalak bultzatzea** (irratia, telebista, online/offline plataformak), hezkuntzaren jarraipena eta sarbidea ziurtatzeko.
- c. **Alfabetatze digital kritikoa sustatzea** eta irakasleak gaitasun pedagogikoetan prestatzea arrakala digitalak ixteko.
- d. **Software librea eta burujabetza digitala sustatzea**, baliabide publikoak nazioz gairik korporazioetara transferitzea mugatuz.
- e. **25. Ohar Orokorra aplikatzea** ingurune digital seguruak, pribatuak eta haurrentzako indarkeriarik edo esplotaziorik gabeak bermatzeko.
- f. **Eskubide Digitalen Gutuna betetzea**, konpromiso politiko loteslearen tankera emanez.

Erreferentziak

1. Nicolai, S., Hine, S., y Wales, J. (2015). *Education in emergencies and protracted crises: Toward a strengthened response*. ODI Report. Overseas Development Institute.
2. INEE. (s.f.). *Educación en situaciones de emergencia*. Red Interinstitucional para la Educación en Situaciones de Emergencia. <https://inee.org/es/educacion-en-situaciones-de-emergencia>
3. Education Cannot Wait. (2023, 7 de junio). *Nearly One Quarter of a Billion School-Aged Children Impacted by Crises Worldwide Require Urgent Support to Access Quality Education: An Increase of 35 Million over 3 Years*. <https://www.educationcannotwait.org/news-stories/press-releases/nearly-one-quarter-billion-school-aged-children-impacted-crises>
4. UNICEF USA. (2021, 19 de agosto). *1 Billion Children at Extremely High Risk From Climate Change*. <https://www.unicefusa.org/stories/1-billion-children-extremely-high-risk-climate-change>
5. Zubairi, A., Khalayleh, A., Baloch, I., Mazari, H., Kaye, T., & Groeneveld, C. (2022). *Pakistan Digital Learning Landscape Analysis*. EdTech Hub. <https://doi.org/10.53832/edtechhub.0093>. <https://docs.edtechhub.org/lib/HEXCEXFK>.
6. World Vision. (2026, 23 de febrero). *Ukrainian children face worsening learning loss in fourth winter of war*. ReliefWeb. <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukrainian-children-face-worsening-learning-loss-fourth-winter-war-world-vision-warns>
7. Colot, I. (2024, 31 de diciembre). *Plugged In, Left Out: Lebanon's Digital Learning Trap*. The Badil. <https://thebadil.com/analysis/plugged-in-left-out-lebanons-digital-learning-trap/>
8. Comisión Europea. (s.f.). *Digital Education Action Plan (2021-2027)*. European Education Area. <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/plan>
9. Amladi, D. (2025, 20 de enero). *How are billionaire and corporate power intensifying global inequality?* Oxfam America. <https://www.oxfamamerica.org/explore/stories/how-are-billionaire-and-corporate-power-intensifying-global-inequality/>
10. Global Campaign for Education. (2020). *Digital Learning*. <https://campaignforeducation.org/images/downloads/f1/2182/digital-learning.pdf>
11. ITU. (2025). *Global Connectivity Report 2025*. International Telecommunication Union. <https://www.itu.int/itu-d/reports/statistics/global-connectivity-report-2025/>
12. ITU. (2025). *Global Connectivity Report 2025*.
13. UN Women & UN DESA. (2025). *Progress on the Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2025*. New York: United Nations
14. UNICEF. (2023). *Bridging the Gender Digital Divide: Challenges and an Urgent Call for Action for Equitable Digital Skills Development*. New York: United Nations Children's Fund.
15. Vision of Humanity. (2024, 12 de junio). *How aid cuts will impact children's education*. Institute for Economics & Peace. <https://www.visionofhumanity.org/how-aid-cuts-will-impact-childrens-education/>
16. UNESCO. (2024). *Informe de seguimiento de la educación en el mundo 2024/25: El liderazgo en la educación*. <https://www.unesco.org/gem-report/es/leadership>
17. Ferreira da Silva, A., Anderle, R. V., Barreix, G., & Rasella, D. (2024). *The Impact of Two Decades of Humanitarian and Development Assistance and the Projected Mortality Consequences of Current Defunding to 2030: Retrospective Evaluation and Forecasting Analysis*. SSRN. <https://doi.org/10.2139/ssrn.4836691>
18. UNICEF. (2024). *Education aid cuts: A broken promise to children*. <https://www.unicef.org/media/173911/file/Funding%20cut%20analysis%20-%20education.pdf>
19. EDUCO. (2025). *Educación en emergencias 2025: un año poco esperanzador*.
20. UNCTAD. (2024). *Developing countries face record-high public debt burdens. Now is the time for reform*. UN Trade and Development. <https://unctad.org/news/developing-countries-face-record-high-public-debt-burdens-now-time-reform>
21. DFI & LATINDADD. (2024, 30 de octubre). *The Debt Crisis Derailing SDG 4*. Development Finance International. https://www.development-finance.org/files/UNESCO_Debt_and_Education_Briefing_Final_301024.pdf
22. Campaña Mundial por la Educación. (2025). *Documento de posición de la Campaña Mundial por la Educación (CME) para el FFD4*. https://cme-espana.org/wp-content/uploads/2025/06/FfD4-Position-Paper_final-ES.pdf

Campaña Mundial por la
EDUCACIÓN
Coalición española www.cme-espana.org

CME_es

@CME_es

@CMEespana

La CME en España está liderada por:

Esta publicación cuenta con la colaboración de la Cooperación Española, a través de la Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AECID), sin embargo, el contenido de la misma es responsabilidad exclusiva de la Coalición Española de la Campaña Mundial por la Educación y no refleja, necesariamente, la postura de la AECID.

Con la financiación de:

www.cme-espana.org